

Arvoisa tasavallan presidentti,

Me allekirjoittaneet vetoamme Teihin, jotta Suomi käyttäisi painokkaasti ja näkyvästi asemaansa kansainvälisessä yhteisössä tiedonvälityksen turvaamiseksi Gazassa.

YK:n päätöslauselma velvoittaa suojelemaan toimittajia sodissa

Elokuussa 2025 Gazassa surmattiin jälleen useita toimittajia Israelin armeijan iskuissa, mukaan lukien Reutersin, Associated Pressin ja Al Jazeeraan avustajia. Kahden päivän sisällä kuoli kuusi journalistia ja media-avustajaa. Kansainvälinen Toimittajat ilman rajoja -järjestö (RSF) on dokumentoinut yli 200 toimittajan kuoleman lähes kahden vuoden aikana Gazassa ja toimittanut Kansainväliselle rikostuomioistuimelle neljä tutkintapyyntöä. Näistä tiedoista käy ilmi, että toimittajiin on kohdistettu toistuvasti tappavia iskuja, usein heidän työtehtäviensä aikana ja selvästi tunnistettavissa olevin PRESS-merkinnöin varustettuna.

Kyseessä ei ole ainoastaan isku yksittäisiä ihmisiä vastaan, vaan hyökkäys koko vapaan tiedonvälityksen perusperiaatteita vastaan. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2222 velvoittaa suojelemaan toimittajia aseellisissa konflikteissa ja myös kehottaa jäsenmaita saattamaan vastuulliset oikeuteen. Näin ollen sen räikeä rikkominen ei voi jäädä kansainvälisessä yhteisössä ilman seurauksia.

Suomen erityinen vastuu

RSF:n World Press Freedom Index 2025 osoittaa, että vain 0,8 prosenttia maailman väestöstä elää maissa, joissa lehdistönvapaus voidaan määritellä hyväksi. Suomi kuuluu tähän vain seitsemän maan pieneen kärkijoukkoon yhteensä 180 maan listauksessa.

Tämä poikkeuksellinen asema tuo Suomelle erityisen vastuun: meidän tulee toimia voimallisesti sen puolesta, että riippumattoman journalismin ääni pääsee kuuluviin myös sota-alueilla ja kantautuu laajemman yleisön tietoisuuteen. Suomea myös kuunnellaan asiassa kansainvälisesti. Siksi Suomen kyky edistää vapaan tiedonvälityksen asiaa mitataan nimenomaisesti Gazan murhenäytelmän kaltaisissa tilanteissa.

Vapaan ja faktapohjaisen tiedonvälityksen puolustaminen yhdistää suomalaisia.

Miksi vapaa raportointi on välttämätöntä?

Kun journalistien työ Gazassa estetään, alueen tapahtumista välittyvä kuva jää ohueksi ja pirstaleiseksi. Ilman journalistista faktantarkistusta, osapuolet voivat leimata kaikki Gazasta kantautuvat tiedot propagandaksi.

Journalistien tappaminen ja heidän työnsä estäminen heikentää median kykyä näyttää

tilanne Gazassa sellaisena kuin se todellisuudessa on. Sota muuttuu yleisön näkökulmasta etäiseksi. Inhimillinen hätä pelkistyy vain lyhyiksi uutissähkeiksi ja numeroiksi.

Tämä kaikki on vaarantamassa niin suuren yleisön tiedonsaantioikeutta kuin kansainvälisen päätöksenteon edellytyksiäkin.

Vetoomuksemme

Pyydämme, että Te Suomen presidenttinä:

1. Nostatte Gazan mediasulun ja päätöslauselman 2222 kunnioittamisen esiin kansainvälisissä yhteyksissä sekä vaaditte toimia toimittajien tappamisen ja siihen liittyvän rankaisemattomuuden lopettamiseksi.
2. Vaaditte esteetöntä pääsyä Gazaan kansainvälisille toimittajille.
3. Pidätte johdonmukaisesti esillä vapaan tiedonvälityksen välttämättömyyttä Suomen ulkopolitiikan arvopohjaisena kulmakivenä.

Arvoisa presidentti,

Gazassa meneillään oleva toimittajien jatkuva tappaminen on ennennäkemätön isku vapaalle journalismille. Hiljaisuus asian ympärillä luo vaarallisen ennakkotapauksen faktapohjaisen tiedonvälityksen nujertamiselle tulevilla konflikteilla.

Ilman journalistien työtä maailma menettää kykynsä nähdä ja ymmärtää, mitä tapahtuu. Suomella on mahdollisuus ja velvollisuus olla tässä kysymyksessä eturintamassa.

Kunnioittavasti,

*Toimittajat ilman rajoja, Suomi
International Press Institute, Suomen ryhmä
Julkisen sanan neuvosto
Medialiitto
Päätoimittajien Yhdistys PTY
Suomen Journalistiliitto
Viestintä ja kehitys -säätiö Vikes*